

Извештај о раду Управног одбора РНИДС-а
за први квартал 2013. године

Увод

Одлуком донетом 22. марта 2013. године, Управни одбор Фондације се обавезао на додатно извештавање Конференције суоснивача и надлежног министарства за спровођење Споразума о сарадњи, који је РНИДС потписао са Министарством за телекомуникације и информационо друштво, као и опште јавности, у виду кварталног извештаја који би требао да буде објављен и на веб сајту РНИДС-а. Ово је први извештај те врсте и покрива веома турбулентан период од 1. јануара до 31. марта 2013. године. Први квартал се између осталог одликовао превременим престанком мандата претходног сазива Управног одбора и избором новог састава на Изборној седници Конференције суоснивача, одржаној 23. фебруара 2013. године, али и изузетно успешним финансијским пословањем Фондације.

Пријем нових суоснивача

У марту су примљена два захтева привредних субјеката (Агенција ДДД и Пассер д.о.о.) за чланство у Конференцији суоснивача Фондације. По попуњавању приступнице и уплати годишње чланарине, Управни одбор је донео и формалну одлуку о пријему тих чланова, на електронској седници којом је отпочео рад у наредном кварталу (1.4.2013.). На жалост, један од суоснивача, Микро књига д.о.о., није обновио годишњу накнаду у Статутом предвиђеном року, па је Управни одбор својом одлуком од 6. марта 2013. и формално потврдио да имамо једног члана Конференције мање, а канцеларији је наложено да се Микро књига д.о.о. избрише са листе суоснивача РНИДС-а из надлежног регистра (АПР).

Нова лица у Управном одбору

По завршетку Изборне седнице Конференције суоснивача, одржане 23. фебруара 2013. године, нови чланови Управног одбора постали су Биљана Ромић Пунош, Владимир Алексић и Зоран Перовић, док су четири члана реизабрана. Рад у Управном одбору наставили су Снежана Божић, Станиша Јосић, Душан Стојичевић и Александар Павловић. Конференција суоснивача захвалила се на дотадашњем ангажовању члановима из претходног мандата Управног одбора који нису наставили са даљим радом: Наташи Радовић, Драгомиру Васиљевићу и Зорану Бухавцу (већина наведених чланова и није могла да се поново кандидује, пошто би им то био трећи узастопни мандат). На основу члана 42. Статута и члана 2. Правилника о раду Управног одбора Фондације, за Председника Управног одбора већинском вољом чланова изабран је Душан Стојичевић, а за Заменика председника Зоран Перовић, 27. фебруара на 146. седници Управног одбора, првој после Изборне седнице Конференције суоснивача.

Израда Стратегије развоја РНИДС-а за период од 2013. до 2018. године

Међу првим активностима новог сазива Управног одбора био је наставак започетог рада и размена конкретних предлога, као припрема за доношење Стратегије развоја РНИДС-а у наредном периоду. Разматрана је методологија рада, а планирано је да се предлог Стратегије нађе на јавној расправи, не само међу члановима Конференције суоснивача, већ и пред стручном јавношћу, како би се чуло мишљење свих релевантних страна и дала шанса да документ буде обogaћен евентуалним новим идејама и приступима, који могу имати позитиван утицај на даљи развој и рад Фондације.

Оперативни рад

Током првог квартала Управни одбор је тежио да омогући несметан рад Канцеларије кроз Одлуку о продужењу мандата Александру Поповићу, Вршиоцу дужности Директора Фондације, имајући у виду околности узроковане недовршеним избором Директора (Управитеља), затварањем конкурса и престанком рада Управног одбора у пуном саставу, све до Изборне седнице Конференције суоснивача. На првој, конститутивној седници новог сазива Управног одбора такође су усвојени финансијски извештаји за претходну годину, које је доставио в.д. Директора, и испоштован је законски рок за предају истих Агенцији за привредне регистре. Детаљно су прочешљане све позиције и у коректној и конструктивној атмосфери скренута је пажња на ставке, трошкове и процедуре које би могле да се убудуће коригују или унапреде. Радује податак да су сви запослени и руководство Фондације, директно или посредно, прихватили сугестије и да су прве значајније уштеде и унапређења видљиви већ на крају првог квартала.

Нови Управни одбор је током овог квартала променио систематизацију на месту директора, чиме су створени услови за покретање конкурса за избор директора и излазак из стања вршиоца дужности. Ово је приоритетан задатак УО, пошто ће директор у пуном мандату представљати квалитативни напредак у раду фондације.

У периоду од 3. до 9. фебруара 2013. године извршен је први озбиљнији ДДОС напад од стране НН лица на инфраструктуру РНИДС-а, што је у датом периоду изазвало отежан приступ Овлашћеним регистрима апликацији и веб сервисима за регистрацију домена. Битно је напоменути да овим нападом ни у једном тренутку на било који начин није било угрожено функционисање већ регистрованих домена. У наредном кварталу УО ће посебну пажњу посветити овој проблематици и иницирати акције које ће за циљ имати додатно повећање безбедности целокупног система.

Назив сервиса	Трајање прекида	Расположивост
ДНС сервис	Без прекида	100%
Регистрација домена	5.2.2013. 16:27 – 22:19	99,997%
Продужење регистрације домена	5.2.2013. 16:27 – 22:19	99,997%
Генерисање зонских фајлова и копирање на ДНС	Без прекида	100%
Брисање истеклих домена	5.2.2013. 16:27 – 22:19	99,997%
Трансфери домена	5.2.2013. 16:27 – 22:19	99,997%
Промена регистранта домена	5.2.2013. 16:27 – 22:19	99,997%
Обавештавање корисника о истицању домена	Без прекида	100%
WHOIS сервис	5.2.2013. 16:27 – 22:19	99,997%
Евиденција уплата	5.2.2013. 16:27 – 22:19	99,997%
Генерисање рачуна	Без прекида	100%

Табела: Доступност сервиса у првом кварталу

У Лисабону су од 13. до 15. марта одржана два CENTR скупа, састанак радне групе за административна питања (Administrative WG) и Генерална скупштина CENTR (CENTR 49 General Assembly) на којима је учествовао Жарко Кеџић, извршни директор за ИКТ. Другог дана Генералне скупштине РНИДС је био представљен у званичној презентацији у којој су приказане околности и начин реализације неовлашћене промене ДНС записа за 93 .rs домена. Презентација је изазвала неочекивано интересовање присутних, нарочито оних учесника који су у својим регистрима задужени за безбедност система, и руководиоца радне групе за сигурност (Security WG), Берт ван Бринке, изразио је жељу да ова презентација, као и презентација о ДДоС нападу на наш систем почетком фебруара 2013. буде у распореду за следећи састанак који се одржава почетком јуна у Амстердаму.

Током марта месеца Управни одбор је покренуо проверу техничке оспособљености канцеларије за имплементацију IPv6 протокола. На основу достављеног мишљења ИКТ сектора и позитивних повратних информација, закључено је да нема препрека да се убрзају припреме за пуштање у рад овог протокола, иако окончање активности везаних за тај пројекат није било предвиђено Планом и програмом рада за ову годину.

Ћирилички .срб домен

Отварање регистра и почетак регистрације .срб домена, као један од најзначајнијих пројеката у 2011. и 2012. години, реализован је 27. јануара 2012. године када је почела регистрација .срб домена, након што су претходно испуњени правно-административни, а потом у технички услови. Слободна регистрација је почела 1. августа 2012. године.

Први рођендан ћириличног .СРБ домена је обележен 29. јануара у Аеро клубу, у Београду, окупљањем представника суоснивача, Управног одбора, овлашћених регистара, канцеларије, сталних сарадника и осталих интерних јавности РНИДС-а.

За мање од годину дана регистровано је преко 6500 .срб назива домена. На жалост, у периоду који покрива овај извештај приметан је пад броја регистрованих и обновљених .срб домена, што није у супротности са предикцијама тима који је радио на увођењу .срб домена и свих који прате развој сличних пројеката у свету, али је овај податак подстакао Управни одбор и запослене у РНИДС-у на размишљање о корекцији стратегије развоја на том пољу, како би се омогућило масовније коришћење ћирилице и ћириличких назива домена.

Унапређење софтвера за регистрацију назива домена

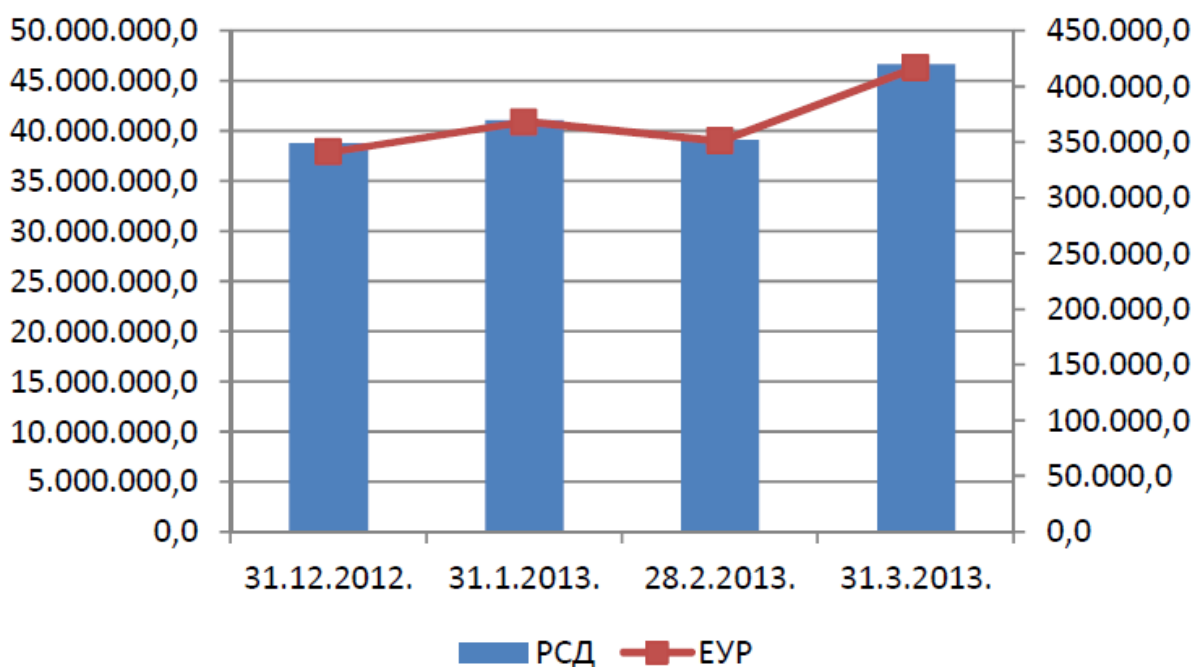
Комисија за набавку пројектовања система за регистрацију назива интернет домена формирана 13. децембра 2012. године, имала је прекид у раду узрокован превременим престанком мандата претходног сазива УО. Након конституисања новог сазива УО и одлуке да раније формирана Комисија настави свој рад, а у циљу реализације овог приоритета, на седници одржаној 6. марта 2012. године донет је закључак да ће раније формирана Комисија наставити свој рад, на челу са Станишом Јосићем, а на његову иницијативу Управни одбор је именовано радни тим, састављен од три члана УО (Владимир Алексић, Александар Павловић и Зоран Перовић), који ће пружати помоћ у раду ове Комисије. Договорено је и да ће Управни одбор у комплетном саставу одржати радни састанак са

Комисијом, након што буде састављена коначна верзија конкурсне документације за ову набавку, а пре давања коначне сагласности на њу, формирање радне групе за ова питања и дата могућност овлашћеним регистрима да се пријаве за учешће у раду ове радне групе.

У току су завршне припреме конкурсне документације за поновно расписивања јавног позива за набавку услуга израде пројектног решења софтвера за регистрацију назива домена. Расписивање јавног конкурса за набавку пројекта софтвера планирано је за почетак другог квартала.

Финансијски показатељи

Током првог квартала 2013. године прихваћено је 479 аванса за домене и електронски послато 479 аванских рачуна и 15 рачуна из категорије обнове чланства постојећих чланова Конференције суоснивача. Све уплате су укупно износиле 31.699.060 динара и регистроване су као пословни прилив. Остварена реализација по основу регистрације и обнове назива интернет домена у првом кварталу износи 25.456.450 динара и представља повећање од 11% у односу на исти период у 2012. години и 26% у односу на 2011. годину.

Табела: Кретање новчаних средстава (без хартија од вредности) како у динарима тако и у еврима на месечном нивоу у току првог квартала 2013. године

Започета је имплементација Финансијског плана за 2013. годину, са пратећом евиденцијом кроз нови шифрарник у Протоку новца.

Током првог квартала канцеларија РНИДС спровела је опсежну упоредну анализу цена назива интернет домена у региону централне и источне Европе, а добијени резултати су сумирани и предочени Управном одбору Фондације, између осталог и због припреме Стратегије развоја, али и евентуалне измене политике цена или увођење нових пакета.

Надзор финансијског пословања Фондације

Средином марта месеца Управни одбор је донео одлуку о измени и допуни Правилника о организацији, стандардима и методолошким упутствима за поступање интерне ревизије, имајући у виду да Закон о рачуноводству и ревизији већ прописује услове које мора да испуни лице овлашћено да обавља послове интерне ревизије, као и да се при издавању и обнови сертификата пази на испуњеност тих услова, па је Правилник могао да се растерети брисањем једне од одредби, која се односила на поседовање сертификата.

Истовремено је донета и одлука о затварању јавног позива за именовање интерног ревизора расписаног 8. јануара, без избора понуђача, а Вршиоцу дужности Директора је наложено расписивање новог јавног позива. У међувремену је обављен надзор над финансијским пословањем РНИДС-а у 2012. години, и извештаји су достављени Управном одбору. Последњом изменом Статута Фондације тај посао би убудуће требало, у највећој мери, да преузме интерни ревизор.

Израда нових аката РНИДС

Крајем јануара ове године одлуком Управног одбора донесен је Правилник о начину формирања назива националних интернет домена у доменским просторима који представљају територију Републике Србије на Интернету. На истој седници усвојен је и модел Уговора о обављању послова регистрације назива националних интернет домена.

На конститутивној седници новог сазива Управног одбора одржаној 27. фебруара, координатор радне групе за израду Етичког кодекса и Акта о политици и поступку решавања сукоба интереса, Душан Стојичевић, доставио је коначни нацрт Етичког кодекса и информисао остале чланове Управног одбора о дотадашњем раду радне групе. Радна група је формирана крајем 2012. године у саставу: Душан Стојичевић (координатор), Наташа Радовић, Лазар Бошковић, Мирко Марковић, Душан Дингарац и Дејан Панић

Накнадно, на 151. седници Управног одбора, отвореној за присуство заинтересованих овлашћених представника суоснивача (првој те врсте од оснивања РНИДС-а), усвојен је Извештај о раду радне групе за израду нацрта тих аката (Етичког кодекса и Акта о политици и поступку решавања сукоба интереса), а канцеларији је дат налог да, у најкраћем року, достави предложене акте ради спровођења расправе, и то:

- Конференцији суоснивача,
- овлашћеним регистрима и
- објави на РНИДС веб сајту, путем кога остале групе на које се односе ови документи могу да се упознају са нацртима.

Усвојен је и предлог за консултацију лингвиста и англистичара око неисправног назива РНИДС на енглеском језику зарад промене Статута, за шта је задужена канцеларија.

У циљу побољшања комуникације са суоснивачима поред увођења у праксу кварталног извештаја, УО је на 149. седници од 22. марта 2013. донео и одлуку да се овлашћеним представницима суоснивача стави на располагање додатна електронска листа, која би се користила за дискусију између овлашћених представника суоснивача, као и да се направе измене у раду форума који користе овлашћени представници суоснивача, тако да свака нова порука на форуму аутоматски буде послата на дискусиону електронску листу.

На истој седници УО је донео и одлуку да периодично одржава седнице отворене за јавност на којима ће заинтересовани овлашћени представници суоснивача моћи да присуствују.

Учешће на међународним и домаћим скуповима од значаја

У првом кварталу 2013. године РНИДС је учествовао на следећим скуповима:

- 40th CENTR Legal and Regulatory Workshop, Цирих, Швајцарска, 15. фебруар 2013.
- Domain Puls, Давос, Швајцарска, 18. – 19. фебруар 2013.
- 28th CENTR Administrative Workshop i 49th CENTR General Assembly, Лисабон, Португал, 13. – 15. март 2013.
- Конференција о пословној примени Интернета, Webiz, Зрењанин 15-17 март.

Такође у организацији РНИДС-а у Београду је 14. и 15. фебруара одржан 3. CENTR радни састанак посвећен сигурности (3rd CENTR security workshop). Основна тема састанка био је стандард ИСО 27001, кораци и аспекти примене у европским регистрима националних интернет домена. Дводневној реадоници је присуствовало 26 учесника из 17 европских земаља. Радни састанци су одржани у Хотелу „Москва“ у Београду.

Награде

На овогодишњој манифестацији WebTop50, чије је финале одржано 30. јануара у свечаној сали Скупштине града Београда, рачунарски часопис "PC Press" је РНИДС-у доделио Специјално признање. Избор педесет најбољих домаћих веб сајтова је традиционална акција коју "PC Press" организује још од 1997. године, а овогодишње Специјално признање РНИДС је заслужио за успешно трогодишње спровођење конкурса за 4ПИ (суфинансирање пројеката на Интернету).

У Београду, 29. априла 2013. године

Председник УО

Душан Стојичевић